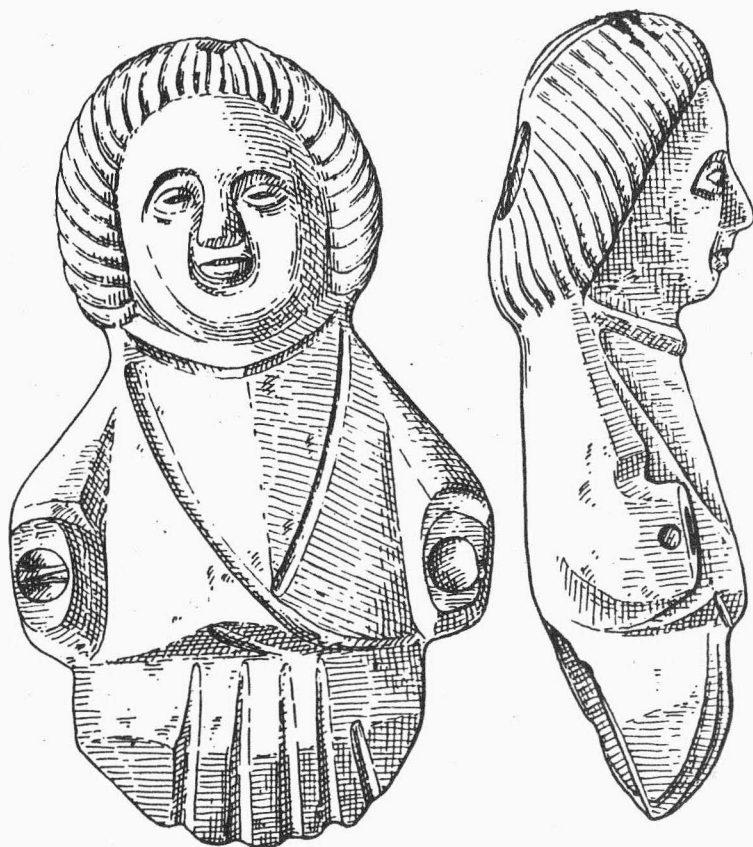

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

BRNO 1989

POKRAČOVÁNÍ VÝZKUMU VÝŠINNÉHO SÍDLIŠTĚ V KŘIŽANOVICÍCH U BUČOVIC

/okr. Vyškov/

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

Na podzim 1986 pokračoval sondážní výzkum známého výšinného sídliště na Člupech v Křižanovicích u Bučovic /Chleborád 1928/ v trati zvané "Zámeček". V letech 1984 - 1985 jsme zde otevřeli sondu o délce 52 m a šířce 2 m, na několika místech ještě rozšířenou, aby se mohly prozkoumat všechny zachycené objekty. Dosud bylo na této lokalitě odkryto 26 objektů, patřících vesměs mladší únětické kultuře nebo pozdní horákovské kultuře a 2 valy s jedním příkopem, které náležejí rovněž do pozdního halštatu /Stuchlík 1987; 1987a/. Odkryv v roce 1986 byl zaměřen na sledování dalšího průběhu halštatské fortifikace, zkoumané již v průběhu prvních dvou sezón.

V počáteční fázi výzkumu jsme prodloužili sondu z minulých let o dalších 10 m, takže bylo možno dokončit odkryv vnějšího příkopu č. II, zachyceného částečně již v roce 1985, a řez nalezištěm tak dosáhl celkové délky 62 m. Ani prodloužení sondy však nepřineslo definitivní stanovisko k problému, zda v tomto případě jde skutečně o příkop; Jeho vnitřní stěna se sice v části sondy příkře svažovala až do hloubky 150 cm od povrchu, ale ve zbývající části sondy pouze do hloubky 60 - 70 cm a na vnější straně se zahloubení pozvolna vytrácelo, tudíž v místě sondy nelze mluvit o regulérním příkopu; Zda jde o nedokončený příkop nebo o terénní úpravu, ztěžující pouze přístup k vlastní fortifikaci, případně o úpravu přístupového prostoru do opevněné části hradiska, může objasnit pouze plošný výzkum této části lokality. V sondě, ležící již mimo opevněný areál, se zachytila další jáma horákovské kultury, čímž se prokázalo, že výšinné sídliště bylo lidem horákovské kultury osídleno i mimo opevněný prostor.

V další fázi výzkumu jsme odkryli ve vnitřním areálu hradiska ještě plochu o rozměrech 10 x 5 m. Zde byla odkryta menší kamenná destrukce se stopami zuhelnatělých kůlů a 5 jam, datovaných vesměs do pozdní horákovské kultury. Nejdůležitějším poznatkem však bylo zjištění mírného zvýšení terénu podél delších obvodových stran vnitřního areálu hradiska, což by mohlo být pozůstatkem terénních úprav - patrně hliněného válu bez vnitřní konstrukce.

L i t e r a t u r a :

Chleborád, M. 1928: Poslední archeologické výzkumy na Bučovsku, Pravěk č. 4-6.

Stuchlík, S. 1987: Záchraný a sondážní výzkum v Křižanovicích /okr. Vyškov/, PV 1984, 76.

- 1987a: Výzkum výšinného sídliště u Křižanovic /okr. Vyškov/, PV 1985, 69.

Fortsetzung der Grabung der Höhensiedlung in Křižanovice bei Bučovice /Bez: Vyškov/. Bei der dritten Saison der Feststellungsgrabung der Höhensiedlung der Úněticer und Horákovter Kultur in der Flur "Zámeček" auf Člupy bei Křižanovice hat man den Suchgraben aus den vergangenen Jahren /Stuchlík 1987; 1988/ um weitere 10 m verlängert und er erreichte eine Gesamtlänge von 62 m. Der an dieser Stelle erfasste Aussenwall Nr. II der Horákovter Befestigung ist jedoch nur auf der Innenseite sichtbar, während sein äusserer Teil kontinuierlich an das umliegende Terrain anknüpft. Weitere Spuren von Terrainherrichtungen - vielleicht eines erdigen Walles ohne Konstruktion - hat man auf der abgedeckten Fläche an der Längsseite des Burgwalles erfasst. Im Inneren des Burgwallareales wurden eine steinerne Destruktion und 5 Siedlungsgruben freigelegt, eine weitere Grube entdeckte man auf dem Plateau ausserhalb des befestigten Raumes. Alle im Jahre 1986 entdeckten Objekte gehörten der Horákovter Kultur an.

PRŮZKUM U JIŽNÍHO BŘEHU VĚSTONICKÉHO JEZERA /okr. Břeclav/

Bohuslav Klíma, jr., AÚ ČSAV Brno

Z iniciativy spolupracovníka AÚ ČSAV v Brně A. Romanovského se uskutečnila v září 1986 terénní průzkumná akce u jižní /boční/ hráze dolnověstonického přehradního jezera. V prostoru severně od obce Horní Věstonice, v době kdy nádrž byla částečně vypuštěna, prováděli pracovníci n.p. Ingstav rozsáhlejší skrývku zeminy při vnitřním okraji nádrže. Současně dále snižovali dno přehrady, prohlubovali je a většinou šterkovou materiál převáželi k terénním úpravám vně jezera. Při společné prohlídce míst, ležících v dosahu původního toku řeky Dyje, bylo zjištěno, že na poměrně velké ploše snasly bagry zbytek ornice a současně odebraly až 150 cm mocnou vrstvu šterkopísku. Ve snížené ploše na mnoha místech vystupovala vodní hladina. Na žlutém šterkovém podloží se mnohde dochovaly šedočerné, popelovité zbytky porušených a zcela zničených zásypů archeologických sídlištních objektů.

V průběhu posledních let se nejrůznějšími terénními akcemi a výzkumy ještě podstatně doplnila hustě doložená síť osídlení celého regionu pod Pavlovskými kopci, a zejména pak prostoru na pravém břehu řeky Dyje a v okolí soutoku Dyje se Svratkou. Bylo zde prokázáno osídlení lidu s keramikou lineární, zvoncovitých pohárů, nositelů věteřovské skupiny a velatické kultury doby bronzové i Germánů z doby římské. Četnější jsou rovněž nálezy slovanských sídlištních objektů ze střední a mladší doby hradištní i ze středověku. Při podrobnější prohlídce rozsáhlé skrývky se podařilo ze zbytků zničených objektů vyzvednout zlomky keramiky, které se hlásily ke všem výše zmíněným kulturám. Prokazovaly tak znovu skutečně trvalé a husté osídlení oblasti v průběhu celého pravěkého, protohistorického i historického vývoje.

L i t e r a t u r a :

- Klíma, B. 1977: Zachraňovací výzkum na stavbě silnice u D. Věstonic, PV 1975, 98-99.
- 1978: Objevy ve staré štěrkovně u Dolních Věstonic, PV 1976, 117.
- 1985: Hradištní osada u Dolních Věstonic, AR XXXVII, 27-48.
Měřínský, Z.: 1978: Záchraňový výzkum v nové štěrkovně n.p. Ingstav u Dolních Věstonic, PV 1976, 118.
- 1980: Pokračování záchraňového výzkumu v nové štěrkovně n.p. Ingstav u Dolních Věstonic /okr. Břeclav/, PV 1977, 108-109.
Měřínský, Z.: - Peškař, I. - Rakovský, I. 1980: Archeologické nálezy na pravém břehu Dyje u soutoku se Svratkou, PV 1977, 109.

U n t e r s u c h u n g b e i m s ü d l i c h e n U f e r d e s V ě s t o n i c e r S t a u - s e e s / B e z . B ř e c l a v / . Im September 1986 machte A. Romanovský auf die verlaufende umfangreichere Abdeckung bei dem Seitendamm des mittleren /Věstonicer/ Sees aufmerksam. Im Verlaufe der darauffolgenden Untersuchung konnte nur noch festgestellt werden, dass in dem teilweise ausgelassenen Stausee Angestellte des VEB Ingstav eine Abtragung des Erdreiches und gleichzeitig eine Schotterförderung aus dem Seeboden durchführten. Auf der verhältnismässig grossen Fläche, die nördlich der Gemeinde Horní Věstonice und im direkten Bereich des alten Flussbettes der Dyje liegt, störten sie und vernichteten fast gänzlich eine grössere Menge an Siedlungsobjekten. Aufgrund des bescheidenen keramischen Materiales, das man in den unansehnlichen Überresten der tief eingelassenen Gruben bergen konnte, liess sich schliessen, dass die Objekte aus verschiedenen Zeitabschnitten der prähistorischen, protohistorischen sowie historischen Entwicklung, stammten. In einem grösseren Ausmass erfasste man Spuren einer Besiedlung aus der Bronzezeit /mit Věteřover und Velaticer-Keramik/, aus der römischen Kaiserzeit, aus der mittleren, jüngeren Burgwallzeit und aus dem Mittelalter. Die Funde bestätigen uns wiederum die grosse Besiedlungskonzentration dieser Stellen kontinuierlich seit den ältesten Zeiten.

RETTUNGSGRABUNG IN RAKVICE /Bez. Břeclav/

Pavla H o r á l k o v á , A Ů Č S A V B r n o

In einer mit der Errichtung des Bewässerungssystems zusammenhängenden Rinne, S und SO der Gemeinde, wurden sieben prähistorische Objekte gestört. Die Lokalität befindet sich in der Flur "Pod Koziberky", im Inundationsgebiet des Baches Trníček; Im Schotterliegenden untersuchten Mitarbeiter des A I Č S A V B r n o und des Museums Mikulov zwei kreisförmige Gruben der Velaticer Kultur /Nr. 4, 6/, eine latènezeitliche Hütte von O-W orientiert /Nr. 2/ und ein gänzlich zerstörtes Objekt aus der römischen Kaiserzeit /Nr. 1/. Wegen der ungünstigen Terrainbedingungen wurden aus den übrigen Objekten /Nr. 3, 5, 7/, der Latènezeit angehörend, nur Proben abgenommen.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM V MOUCHNICÍCH /okr. Vyškov/

I v o K r e c h l e r , A Ů Č S A V B r n o

/Obr. 37, 38/

Při náhodné cestě dne 16.8.1986 jsem na katastru obce Mouchnice zjistil přibližně 40 - 50 na-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
- Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
- Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
- Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby : A. Krechlerová
- Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.
- Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně
- Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
- Vydáno jako rukopis : 450 kusů. - neprodejné